

به نام خدا

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

ایرانداک در نیم قرن دوم کار خود، همپنان جوان و کوشا؛ همراه هر پژوهش، پژوهشگر، و سیاست‌گذار

(۱۳۴۷ - ۱۴۰۰)

دیدگاه کاربران درباره

پایگاه اطلاعات علمی ایران «گنج»

در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰

GANG.IRANDOC.AC.IR

IRANDOC.AC.IR

INFO@IRANDOC.AC.IR

زمستان ۱۴۰۰

۱. درآمد

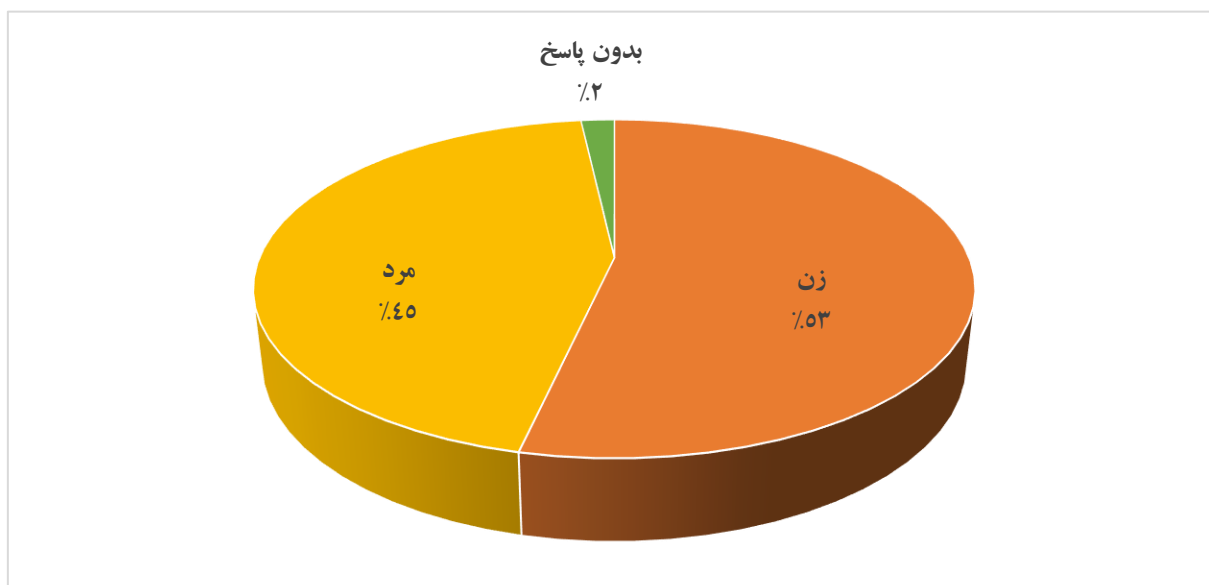
دیدگاه کاربران پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) با کاربرد سامانه نظرسنجی ایرانداک (سنا) سنجیده می‌شود. در این گزارش، دیدگاه ۲,۰۷۳ کاربر گنج در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ آمده است.

۲. پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)

پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج)، دستاورد کاربرد فناوری اطلاعات در مدیریت اطلاعات علم و فناوری در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) است. پیشینه این بخش از خدمات ایرانداک به دهه چهل بازمی‌گردد که کارگردآوری، سازمان‌دهی، و اشاعه اسناد علمی و فناوریانه در مرکز اسناد علمی ایران آغاز شد. هر چند اکنون بیشترین داده‌های روزآمد «گنج» از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها و پیشنهادها و آن‌هاست، ولی قلمرو آن گسترده و طرح‌های پژوهشی، گزارش‌های دولتی، و مقاله‌های علمی را نیز در بر دارد. کار پایگاه اطلاعات علمی ایران، نخستین بار در سال ۱۳۷۰ در رایانه‌های «مین فریم» و محیط نرم‌افزار «سی‌دی‌اس‌آی‌اس‌آی‌اس» شروع شد. در سال ۱۳۷۳ این پایگاه با فناوری «دایال‌آپ» در شبکه‌ای با نام «صبا» از دور در دسترس کاربران گذارده شد. سال ۱۳۷۸ بود که اینترنت به ایرانداک وارد شد و دسترسی به «گنج» نیز در وب فراهم شد. از آن پس با پیشرفت فناوری اطلاعات، این پایگاه نیز قابلیت‌های تازه‌ای یافته است و در گذر زمان، نسخه‌های گوناگونی از آن با فناوری‌های روز به کار رفته‌اند. این پایگاه با صدها هزار پیشینه از بزرگ‌ترین گنجینه‌های علمی کشور و هم‌اکنون مرجع بسیاری از پژوهشگران ایران و جهان است و روزانه هزاران کاربر، ده‌ها هزار جست‌وجو در آن انجام می‌دهند. این پایگاه بنیاد سامانه‌های دیگری در ایرانداک همچون سامانه همانندجو و سامانه پیشینه پژوهش نیز هست.

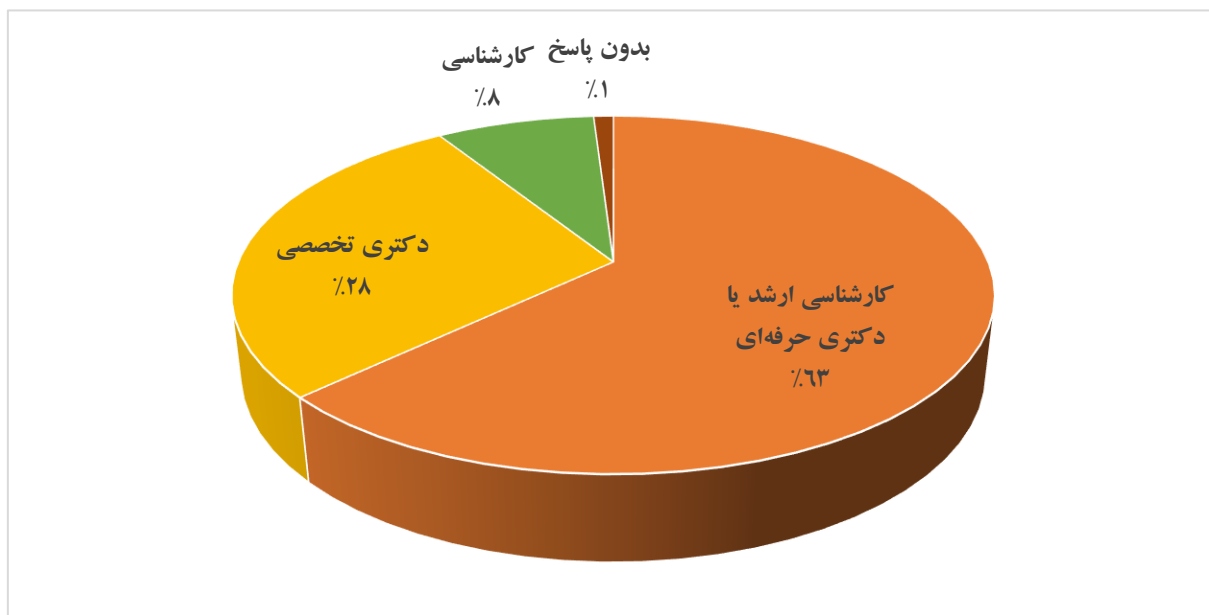
جنسیت، مدرک تحصیلی، گروه کاربری، گروه آموزشی، هدف از کاربرد «گنج»، چگونگی آشنایی با «گنج»، سن، و دوره زمانی بهره‌برداری از «گنج» در نمودارهای زیر آمده‌اند.

در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰، از ۲,۰۷۳ کاربری که در نظرسنجی شرکت کرده، ۴۵ درصد مرد و ۵۳ درصد زن بوده‌اند (نمودار ۱).

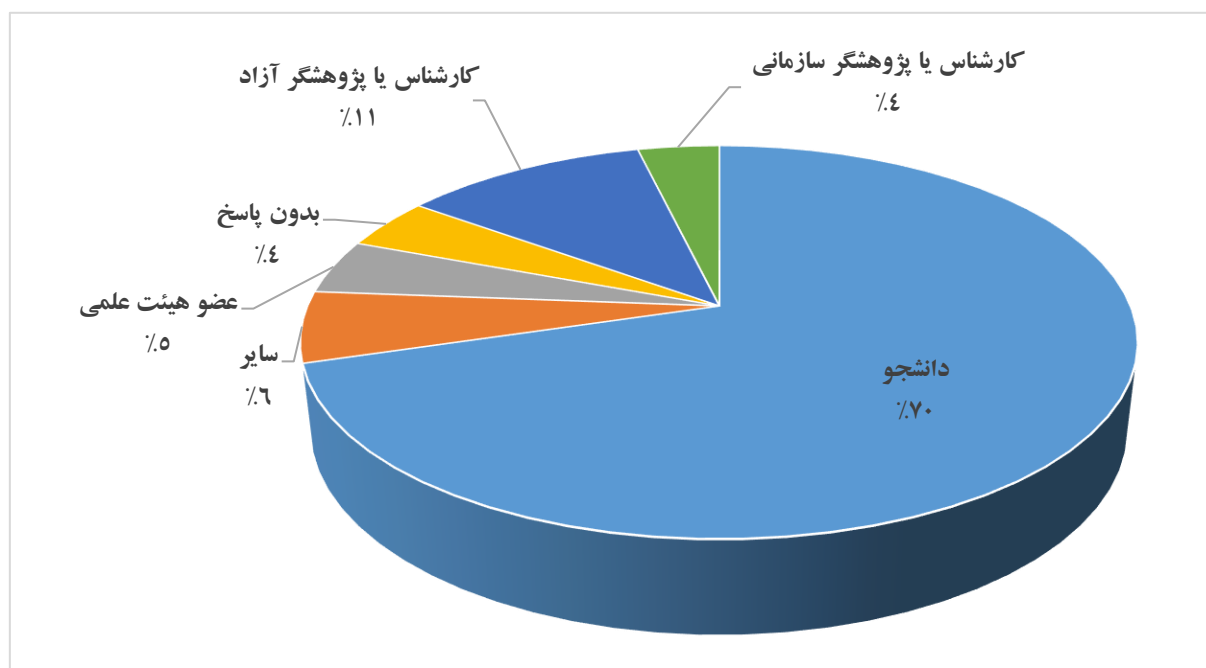
نمودار ۱. توزیع فراوانی جنسیت پاسخ‌گویان

در این برهه، از ۲,۰۷۳ کاربری که در نظرسنجی شرکت کرده، ۶۳ درصد دارای کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای و ۲۸ درصد نیز دارای دکتری تخصصی بوده‌اند (نمودار ۲).

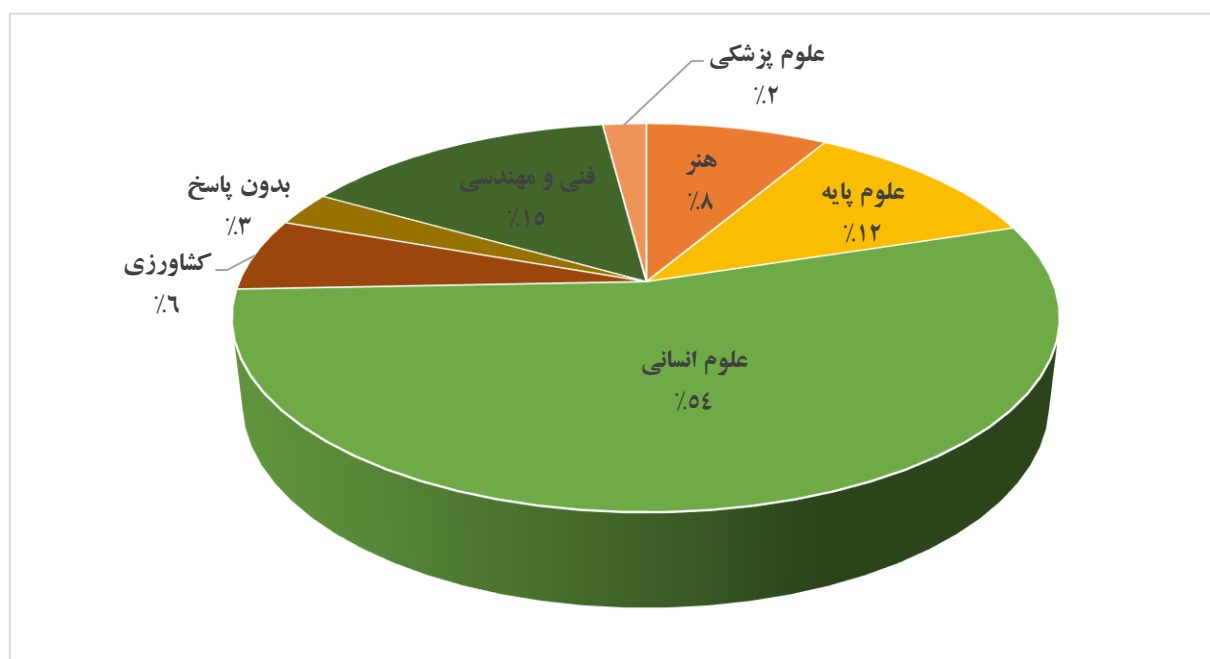
نمودار ۲. توزیع فراوانی آخرین مدرک تحصیلی پاسخ‌گویان

در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰، از ۲,۰۷۳ کاربری که در نظرسنجی شرکت کرده، ۷۰ درصد دانشجوی، ۱۱ درصد کارشناس یا پژوهشگر آزاد، و پنج درصد عضو هیئت علمی بوده‌اند. نمودار سه گروه‌های کاربری پاسخ‌گویان را نشان می‌دهد.

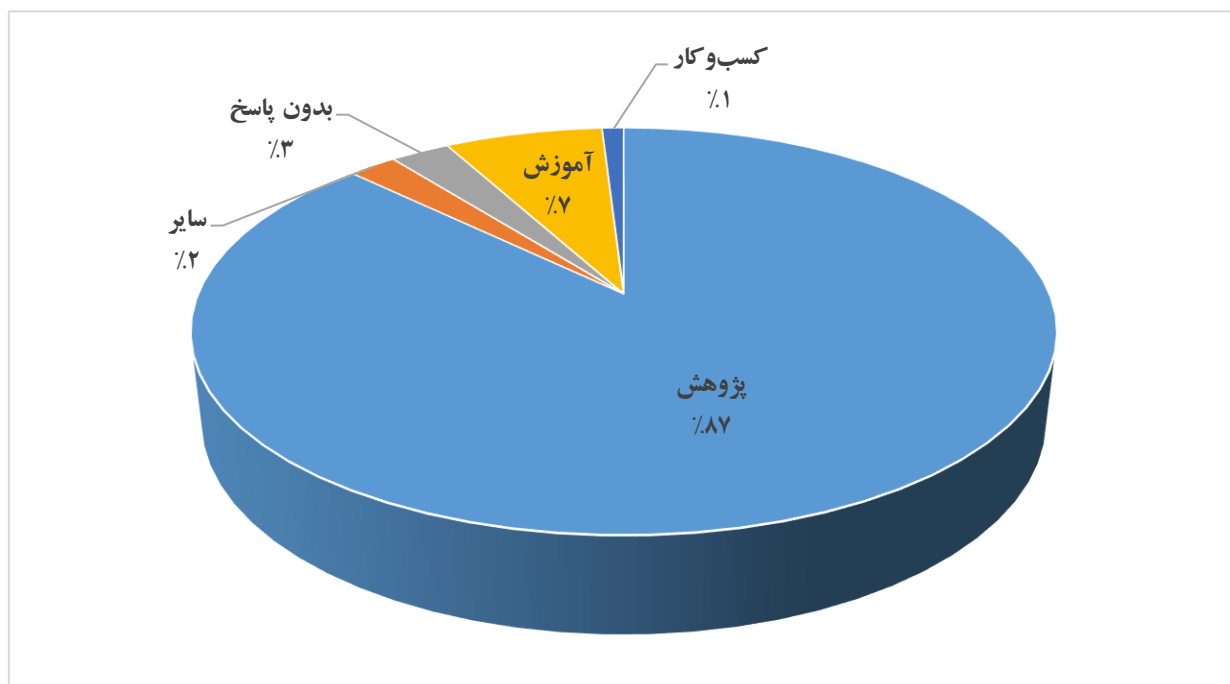
نمودار ۳. توزیع فراوانی گروه کاربری پاسخ‌گویان

در این برهه، از ۲,۰۷۳ کاربری که در نظرسنجی شرکت کرده، ۵۴ درصد از گروه آموزشی علوم انسانی، ۱۵ درصد فنی و مهندسی، و ۱۲ درصد علوم پایه بوده‌اند (نمودار ۴).

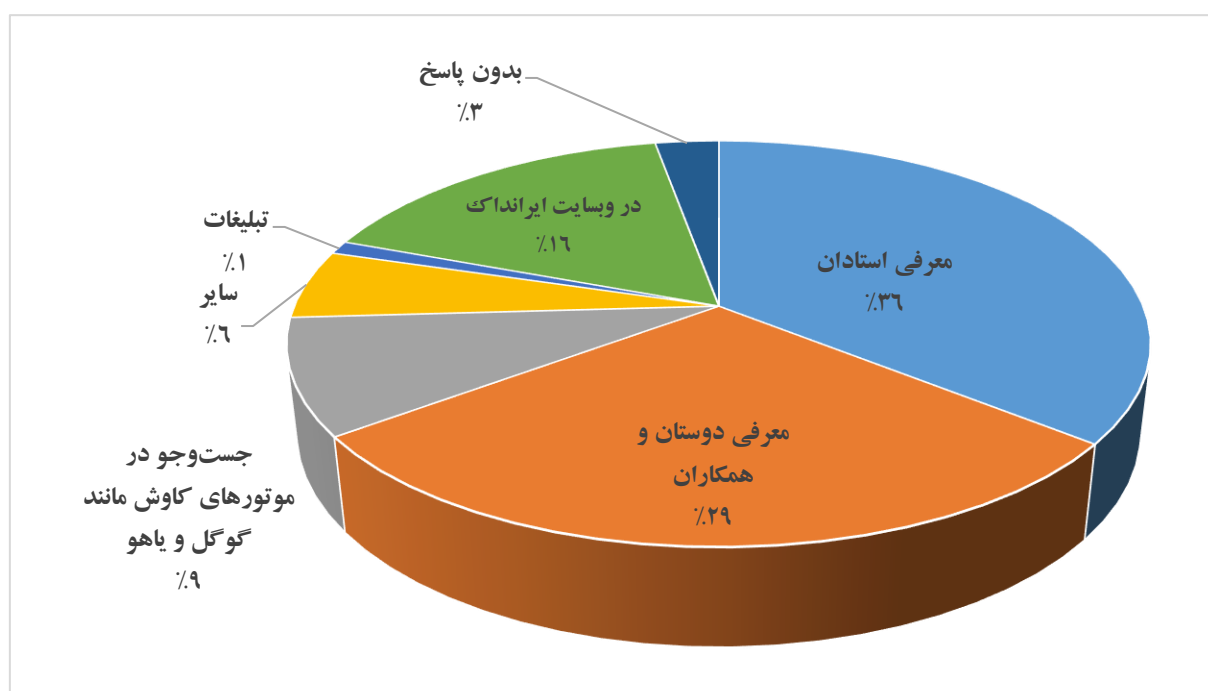
نمودار ۴. توزیع فراوانی گروه آموزشی پاسخ‌گویان از کاربرد «گنج»

نزدیک به ۹۰ درصد از پاسخ‌گویان، هدف خود را از کاربرد «گنج»، «پژوهش» گفته‌اند. نمودار پنج هدف‌های پاسخ‌گویان را از کاربرد «گنج» نشان می‌دهد.

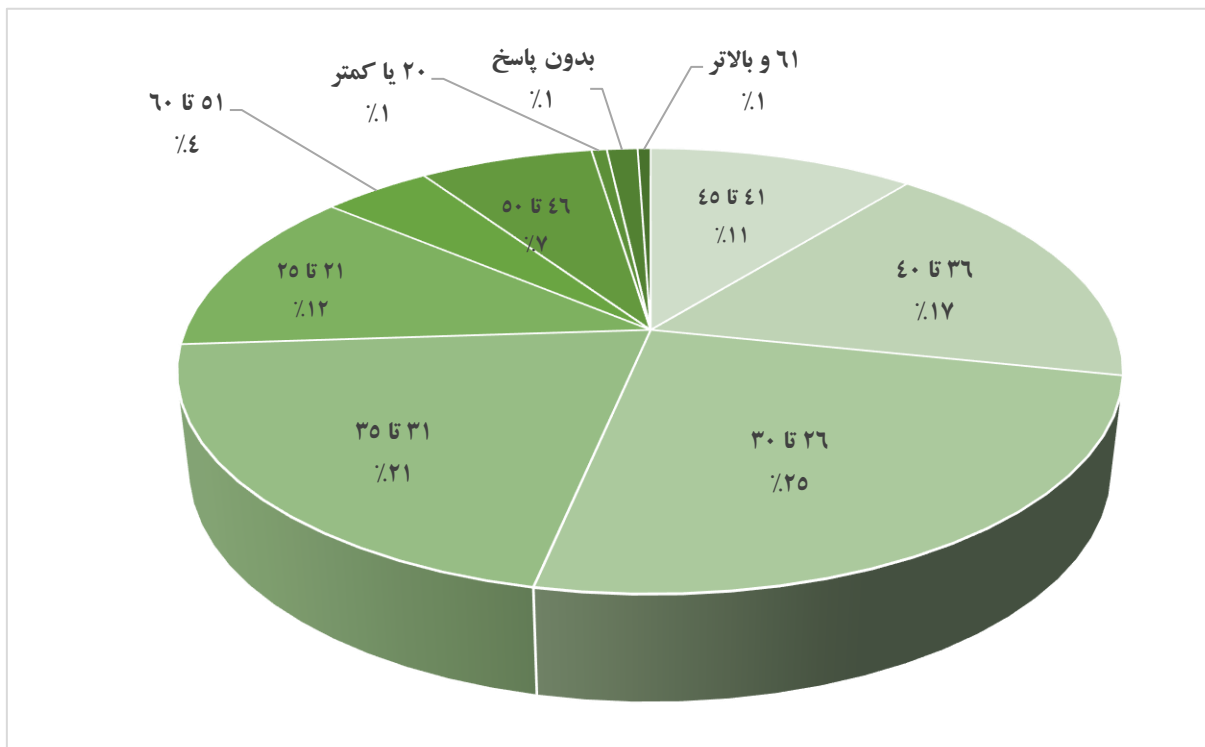
نمودار ۵. توزیع فراوانی هدف پاسخ‌گویان از کاربرد «گنج»

در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰، سی و شش درصد از کاربران با معرفی استادان، ۲۹ درصد با معرفی دوستان و همکاران، و ۱۶ درصد نیز از راه وبسایت ایراندک با «گنج» آشنا شده‌اند (نمودار ۶).

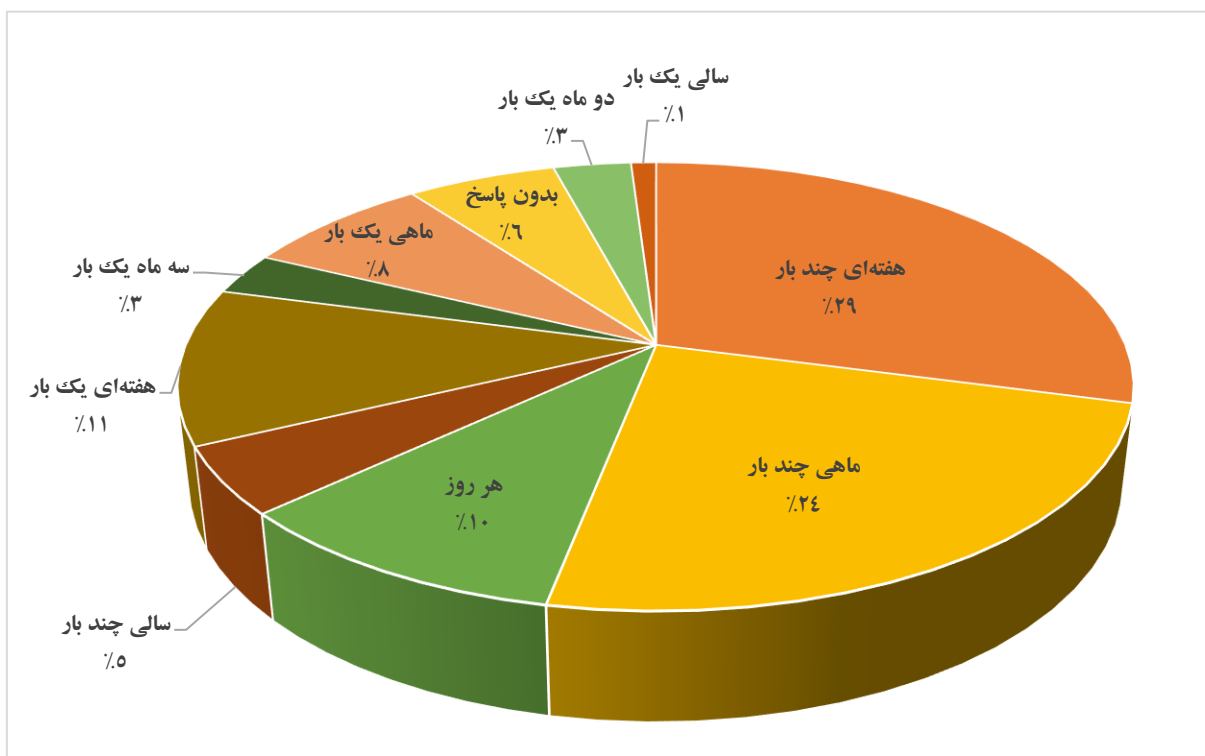
نمودار ۶. توزیع فراوانی شیوه آشنایی پاسخ‌گویان با «گنج»

۸۶ درصد از پاسخ‌گویان در این برهه از ۲۱ تا ۴۵ سال داشته‌اند (نمودار ۷).

نمودار ۷. توزیع فراوانی سن پاسخ‌گویان

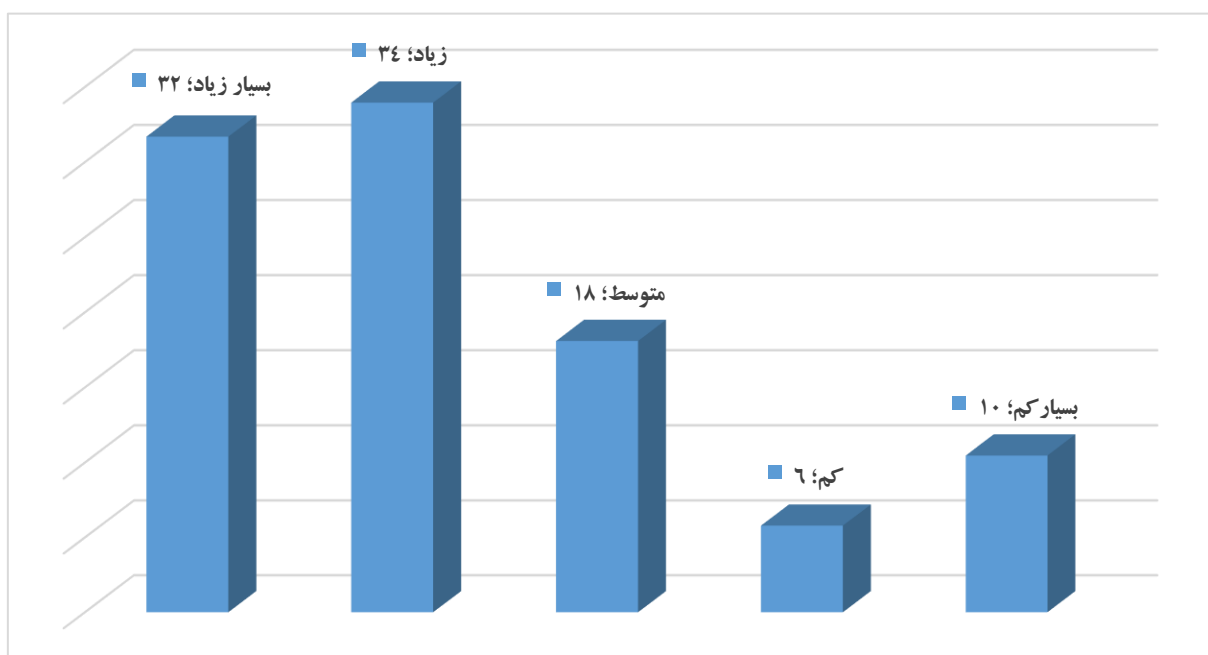
در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰، ده درصد از کاربران هر روز، ۴۰ درصد هفته‌ای یک یا چند بار، و ۳۲ درصد ماهی یک یا چند بار از «گنج» بهره برده‌اند (نمودار ۸).

نمودار ۸. توزیع فراوانی کاربرد «گنج»

۴. دیدگاه کلی کاربران درباره «گنج»

نظرسنجی درباره گنج در دو گام انجام می‌شود. در گام نخست، دیدگاه کلی کاربران درباره گنج پرسیده می‌شود که «کاربر گرامی، روی هم رفته از پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) چه اندازه رضایت دارید؟» این پرسش دارای پنج گزینه از بسیار زیاد تا بسیار کم است. نمودار نه نشان می‌دهد که میانگین رضایت کاربران از «گنج» ۳/۷۱ و بالاتر از میانگین است و ۶۸ درصد کاربران رضایت زیاد و بسیار زیادی از «گنج» داشته‌اند.

نمودار ۹. رضایت کلی کاربران از «گنج»

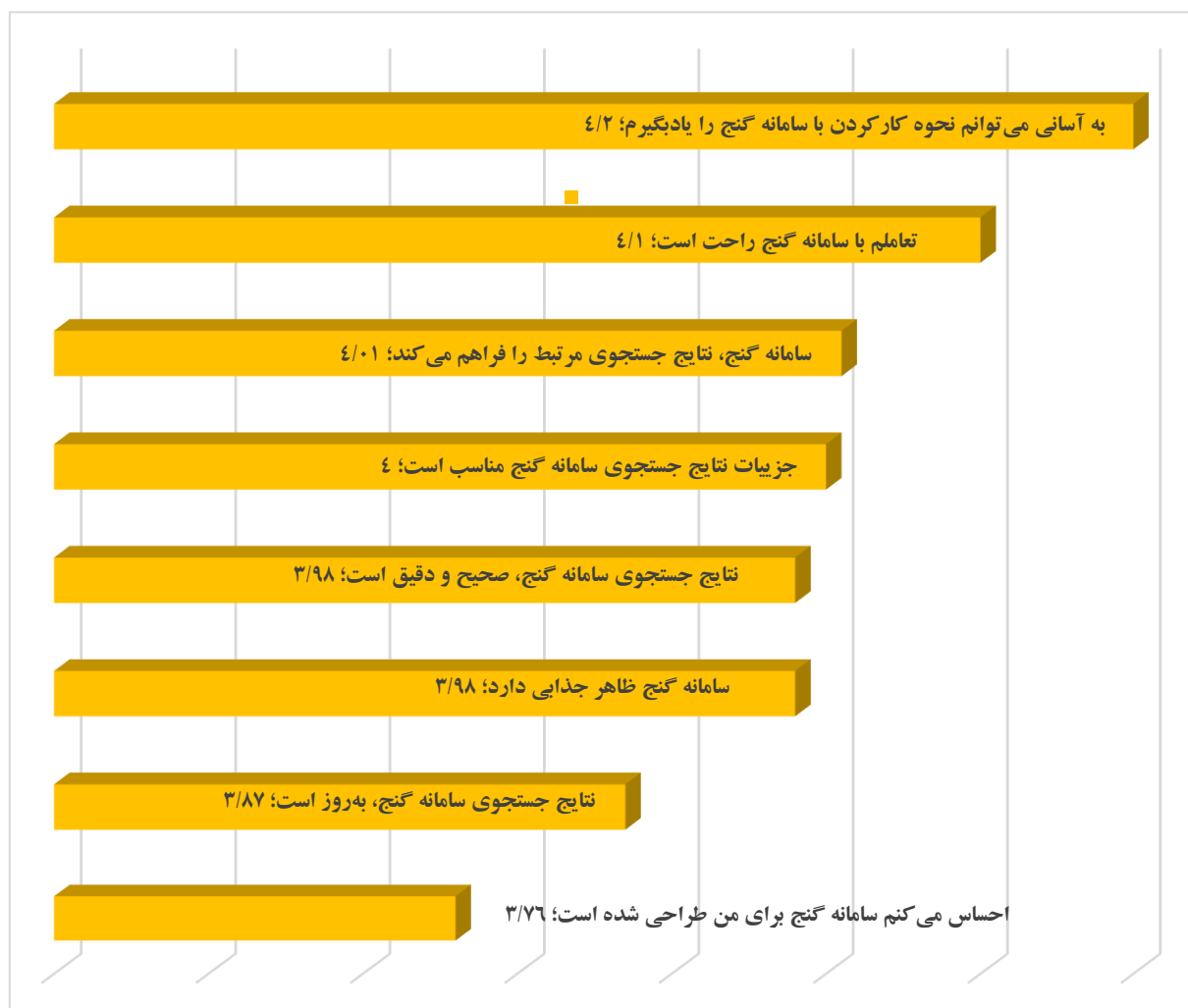
۵. دیدگاه‌های بیشتر کاربران درباره «گنج»

سپس از کاربران خواسته می‌شود که اگر می‌توانند، به پرسش‌های بیشتری درباره «گنج» پاسخ دهند. این پرسش‌ها در هشت گویه هستند و هر گویه دارای هفت گزینه برای پاسخ که هفت بالاترین اندازه رضایت و یک پایین‌ترین اندازه رضایت است.

در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰، بالاترین میانگین رضایت کاربران «گنج» برای گویه «به آسانی می‌توانم نحوه کار کردن با سامانه گنج را یاد بگیرم» (۴/۲ از هفت) و پایین‌ترین میانگین برای گویه «احساس می‌کنم سامانه گنج برای من طراحی شده است» (۳/۷۶ از هفت) است. گفتنی است که دیدگاه کاربران درباره همه گویه‌ها بالاتر از سه و نیم یا میانگین بوده‌اند.

در این میان، رضایت مردان (با میانگین ۳/۷۵) از «گنج» بیش از زنان (با میانگین ۳/۶۹) است افزون بر این، رضایت کابران دارای مدارک دکتری (با میانگین ۳/۹) بیش از رضایت کاربران دارای مدرک تحصیلی کارشناسی

(۳/۷۹) و کارشناسی ارشد (با میانگین ۳/۶۱) از «گنج» است. رضایت کاربران بر پایه گروه تحصیلی آنها هم نشان می‌دهد که بیشترین رضایت از «گنج» برای کاربران با گروه تحصیلی کشاورزی (با میانگین ۳/۸۷) و علوم انسانی (با میانگین ۳/۷۳) است و کاربران گروه‌های تحصیلی هنر (با میانگین ۳/۶۹)، علوم پزشکی (با میانگین ۳/۶۹)، علوم پایه (با میانگین ۳/۶۷)، و فنی و مهندسی (با میانگین ۳/۶۶) از رضایت پایین‌تری از «گنج» برخوردارند.

نمودار ۹. دیدگاه کاربران «گنج» درباره ابعاد گوناگون آن